

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 23.7.2004
KOM(2004) 516 končno

2004/0175 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Skupnosti (INSPIRE)

{SEK(2004) 980}

(predložena s strani Komisije)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. Uvod

Dobra politika je odvisna od visokokakovostnih informacij in sodelovanja poučene javnosti. Snovalci politik spoznavajo vse večjo prepletenost in zapletenost vprašanj, ki danes vplivajo na kakovost življenja, in to spoznanje vpliva na sedanji način oblikovanja novih politik. Tako na primer **6. okoljski akcijski program (6. OAP)**¹ poudarja, da mora biti okoljska politika zasnovana na trdnem znanju in na sodelovanju, **temelječem na informacijah**, tako da ta novi pristop spreminja način sprejemanja odločitev v okviru okoljske politike EU.

Potrebujemo torej novi pristop, ki se bo ukvarjal s spremljanjem in poročanjem, kakor tudi z upravljanjem podatkov in njihovim zagotavljanjem na različnih ravneh upravljanja. Uporabiti bo treba politike, ki bodo zmanjšale podvajanje zbiranja podatkov ter pomagale in spodbujale usklajevanje, obsežno razširjanje in uporabo podatkov. Izid teh politik naj bi bila povečana učinkovitost s koristmi, ki se lahko ponovno vlagajo v izboljšanje razpoložljivosti in kakovosti informacij. Večja razpoložljivost informacij bo tako spodbudila inovativnost med dobavitelji informacij v poslovnem sektorju.

Prostorske informacije lahko igrajo posebno vlogo pri tem novem pristopu, saj ta omogoča združevanje informacij iz vrste različnih področij za raznovrstno rabo. Usklajen in široko dostopen prostorski opis ozemlja Skupnosti bi vzpostavil potreben okvir za usklajevanje zagotavljanja informacij in njihovo spremljanje po vsej Skupnosti. Prostorske informacije se lahko uporabijo tudi za izdelavo zemljevidov, ki so dober način za komuniciranje z javnostjo. Žal tehnične in socialno-ekonomske lastnosti prostorskih informacij mnogo prispevajo k težavam v zvezi z usklajevanjem, informacijskimi vrzelmi, neopredeljeno kakovostjo in ovirami, ki preprečujejo dostop do informacij in njihovo uporabo.

Komisija se je zato odločila, da Evropskemu parlamentu in Svetu Evropske unije predloži ta predlog, da zagotovi razpoložljivost povezljivih prostorskih informacij v podporo tako nacionalnim politikam kot politiki Skupnosti in omogoči javni dostop do teh informacij. Pobuda izhaja iz obveze, ki so jo sprejele nekatere službe Komisije, zlasti Generalni direktorat za okolje, Eurostat in Skupno raziskovalno središče, ki že igrajo in bodo igrali pomembno vlogo pri sprejemanju in izvajanju te direktive.

2. Pregled predloga

Predlagana direktiva postavlja zakonski okvir za vzpostavitev in delovanje infrastrukture prostorskih podatkov v EVROPI, s ciljem oblikovati, izvajati, spremljati in vrednotiti politike Skupnosti na vseh ravneh ter zagotavljati javne informacije.

¹ UL L 242, 10.9.2002, str. 1

Ključni cilj projekta INSPIRE je dati na voljo več boljših prostorskih podatkov za oblikovanje politik Skupnosti in njihovo izvajanje v državah članicah na vseh ravneh. Projekt INSPIRE je usmerjen v okoljsko politiko, vendar je njegova uporaba na voljo tudi drugim sektorjem, v katere bo v prihodnje vključen, kot so kmetijstvo, promet in energija.

Predlog konkretno daje poudarek informacijam, potrebnih za spremljanje in izboljšanje stanja okolja, vključno z zrakom, vodo, zemljo in naravno krajino. Večino teh informacij je treba podpreti z "večnamenskimi" prostorskimi podatki. V infrastrukturi prostorskih informacij ne bo potrebna enaka stopnja usklajevanja vseh prostorskih podatkov, niti ne bo mogoče vseh podatkov enako hitro vključiti v infrastrukturo. Direktiva zato vsebuje tri ločene priloge, ki se nanašajo na prostorske podatke za potrebe široke palete okoljskih politik. Odvisno od tega, ali se bodo prostorski podatki uporabljali za določitev lokacijskih referenc drugih prostorskih podatkov, ali so usklajeni prostorski podatki potrebni v okviru politik, ki neposredno ali posredno vplivajo na okolje in od stopnje, do katere je bilo usklajevanje že opravljeno v Skupnosti, se za izpolnjevanje zahtev projekta INSPIRE uporabljajo različni ciljni datumi, za usklajevanje pa različne stopnje zahtevnosti. Treba je opozoriti, da skupine prostorskih podatkov v prilogah določajo zgolj področje uporabe direktive in zadevne ukrepe. Te skupine ne določajo, kako naj bi bile prostorske informacije organizirane ali usklajene.

Projekt INSPIRE ne bo sprožil nikakršnega novega obsežnega programa zbiranja novih prostorskih podatkov v državah članicah. Namesto tega bo optimiziral obseg izkoriščanja podatkov, ki so že na voljo, z zahtevanjem dokumentacije obstoječih prostorskih podatkov, izvajanja storitev, usmerjenih v izboljšanje dostopa do prostorskih podatkov in njihove poveztljivosti, in reševanjem ovir, ki preprečujejo rabo prostorskih podatkov. INSPIRE bo utrl pot postopnemu usklajevanju prostorskih podatkov v državah članicah.

Glavni upravičenci po tem predlogu se bodo torej ukvarjali s **oblikovanjem, izvajanjem, spremljanjem in vrednotenjem politik** – na evropski, nacionalni in lokalni ravni. To so javni organi, zakonodajalci ter državljani in njihove organizacije. Pričakovati pa je, da bodo koristi imele tudi druge skupine uporabnikov, vključno z zasebnim sektorjem, univerzami, raziskovalci in mediji. Predlog bo podprl oblikovanje in izvajanje širokega niza okoljskih in drugih politik.

3. Potreba po posredovanju Skupnosti

V Evropi so na voljo podrobne prostorske informacije za podporo širokega niza politik. Topografske informacije se dejansko uporabljajo v številnih orodjih in dejavnostih v zvezi s poročanjem, analiziranjem, vrednotenjem in napovedovanjem. Poleg tega je uvedba interneta omogočila obsežno in poceni razširjanje tovrstnih informacij in bi lahko prispevala k boljšemu javnemu razumevanju različnih vprašanj politike in osveščenosti na tem področju.

Kljub tem številnim pobudam sta širok dostop in uporaba prostorskih informacij še vedno problematična v Evropi. Glavne težave so posledica podatkovnih vrzeli, manjkajoče dokumentacije, nezdržljivih skupin in storitev prostorskih podatkov, zaradi, na primer, različnih standardov in ovir pri izmenjavi in ponovni uporabi prostorskih podatkov.

K sreči se tako na nacionalni ravni kot na ravni EU povečuje zavest, da so za razumevanje zapletenosti naraščajočih človekovih dejavnosti v EU in obvladovanje njihovih negativnih posledic potrebne kakovostne informacije o lokacijskih referencah, tako da je bilo sprejetih veliko regionalnih in nacionalnih pobud. Poleg tega bodo novi instrumenti, kot je navigacijski sistem GALILEO², izboljšali natančnost in zanesljivost izdelave prostorskih informacij. Kljub temu pa je tudi v teh okoliščinah treba delovati na ravni Skupnosti, ker:

- je le malo držav članic razvilo okvir za vzpostavitev nacionalne infrastrukture prostorskih informacij, ki se ukvarja z operativnimi, organizacijskimi in pravnimi zadevami.³ Kjer so koraki že narejeni, so pogosto omejeni na določene regije ali določene sektorje;
- večina držav članic, ki so že sprejele okvir, še ni odpravila vseh težav, v nekaterih primerih pa pobude niso združljive;
- bi bili brez usklajenega okvira na ravni Skupnosti oblikovanje, izvajanje, spremljanje in vrednotenje nacionalnih politik ter politik Skupnosti, ki neposredno ali posredno vplivajo na okolje, zavrti zaradi ovir pri izkoriščanju čezmejnih prostorskih podatkov za politike, ki so usmerjene v reševanje težav s čezmejno prostorsko razsežnostjo.

4. Skladnost z drugimi politikami

Vrsta drugih instrumentov Skupnosti za spodbujanje razpoložljivosti informacij, povezanih z javnim sektorjem, že obstaja ali so v fazi razvoja. Najpomembnejši so Direktiva o dostopu javnosti do informacij o okolju⁴, Direktiva o ponovni uporabi informacij o javnem sektorju⁵, GMES⁶ in GALILEO.

Vendar je treba sprejeti dodatne ukrepe za združevanje in racionalizacijo prostorskih podatkov iz različnih sektorjev ter na različnih ravneh, s ciljem izkoristiti celoten potencial prostorskih informacij. Predlog projekta INSPIRE torej te instrumente dopolnjuje in bo podprl njihovo izvajanje.

Upoštevati bo treba tudi obstoječi zakonski okvir v zvezi z varstvom podatkov in avtorskimi pravicami.

5. Razširjena presoja vplivov

Junija 2002 je Komisija uvedla nov integrirani postopek presoje vplivov za izboljšanje kakovosti in usklajenosti procesa razvoja politik⁷. INSPIRE je na seznamu predlogov delovnega programa za leto 2003, v zvezi s katerim je Komisija sprejela odločitev, da bo izvedla razširjeno presojo vplivov.⁸ Za INSPIRE je bila torej opravljena razširjena presoja vplivov, ki je upoštevala šest političnih opcij.⁹

² COM(2004) 112 končni.

³ SDI in Europe, State of Play Spring 2003.

⁴ UL L 41, 14.2.2003, str. 26

⁵ UL L 345, 31.12.2003, str. 90

⁶ COM(2004) 65 končni.

⁷ COM(2002) 276.

⁸ COM(2002) 590.

⁹ Delovni dokument Komisije "Razširjena presoja vplivov INSPIRE"

Potrebno investicijo za prednostno opcijo – *usmerjeni okvir, ki ga podpira okvirna direktiva EU* – bo v glavnem pokrila javni sektor, njen znesek pa je ocenjen na povprečno 3,6–5,4 milijona EUR na leto na državo članico EU (EU25). To bi predstavljalo samo 1 % skupnih izdatkov za prostorske informacije.

Ugodnosti vključujejo okoljske koristi, širše družbene koristi in koristi v zasebnem sektorju. Izmerjene so bile samo okoljske koristi. Povprečne letne koristi na državo članico (EU25) znašajo 27-42 milijonov EUR. Če vemo, da ti elementi predstavljajo zgolj kamenček v celotnem mozaiku, lahko ugotovimo, da so koristi veliko večje od investicijskih zahtev.

6. Posvetovanje interesnih skupin o INSPIRE

6.1. Internetno posvetovanje

Namen internetnega posvetovanja je seznaniti interesne skupine s pobudo INSPIRE ter zbrati njihova mnenja in pripombe o različnih ključnih zadevah, ki jih mora zajeti predlagana okvirna direktiva o INSPIRE. Internetno posvetovanje je bilo izvedeno med 29. marcem in 6. junijem 2003.

Na internetno posvetovanje se je odzvalo skupno 185 organizacij in posameznikov iz držav članic EU in držav pristopnic. Njihovi odgovori predstavljajo povratne informacije, ki jih je prispevalo več kot 1.000 organizacij.

Rezultati internetnega posvetovanja so pokazali zelo visoko stopnjo soglasja med interesnimi skupinami glede presoje ovir in njihovih posledic, hkrati pa je bilo ugotovljeno, da interesne skupine ponujajo visoko stopnjo podpore predlagani pobudi INSPIRE. Več kot 90 % udeležencev je odgovorilo pozitivno na številna vprašanja o obstoju ovir in o potrebi po razvoju ukrepov v okviru INSPIRE. Obsežna analiza rezultatov internetnega posvetovanja je na voljo na internetu (<http://inspire.jrc.it/>).

6.2. Javna predstavitev

Javna predstavitev je bilo izvedena 10. julija 2003 v Rimu. Cilj javne predstavitve je bil seznaniti stranke, ki jih zanima INSPIRE, z rezultati internetnega posvetovanja in pridobiti povratne informacije o osnutku razširjene presoje vplivov INSPIRE. Poročilo o predstavitvi je na voljo na internetu (<http://inspire.jrc.it/>).

7. Pravni elementi predloga

7.1 Pravna podlaga

Ustrezna pravna podlaga je člen 175(1) Pogodbe ES, ker so prostorski podatki, ki jih ureja ta člen, potrebni za podporo oblikovanju, izvajanju, spremljanju in vrednotenju okoljskih politik, s ciljem zagotoviti visoko stopnjo varstva okolja. Poleg tega člen 174 nalaga Skupnosti, da upošteva razpoložljive znanstvene in tehnične podatke. INSPIRE prispeva k izpolnjevanju te zahteve, tako da Skupnosti omogoča dostop do razpoložljivih prostorskih podatkov in njihovo uporabo.

Nekateri od teh prostorskih podatkov so potrebni tudi v okviru nacionalnih politik in politik Skupnosti, kot so kmetijska, prometna ali regionalna politika. Izbira pravne podlage je

usklajena s potrebo po vključevanju okoljskih zadev v navedene druge politike, s ciljem spodbujati trajnostni razvoj.

7.2 Subsidiarnost in sorazmernost

Namen načela subsidiarnosti je zagotoviti, da se odločitve sprejemajo kolikor je mogoče v sodelovanju z državljani in da se izvajajo nenehna preverjanja upravičenosti ukrepov na evropski ravni glede na možnosti, ki so na voljo na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni.

Okoljski pojavi, kot so selitev vrst, veter ali vodni tokovi, se ne ozirajo na državne meje. Poleg tega tudi številni pritiski in vplivi na okolje (poplave, onesnaženje zraka in vode itn.) pogosto prečkajo državne meje. Spričo tega okoljske politike zahtevajo ustanovitev subjektov za upravljanje okolja, ki bodo pokrivali ozemlje različnih držav članic, kakor v primeru vodnih območjih, ustanovljenih z okvirno direktivo o vodah¹⁰. Učinkovito izvajanje in spremljanje teh politik zahteva povezljive prostorske informacije ob državnih mejah ter racionaliziran dostop do teh informacij in njihovo uporabo s strani vseh zadevnih interesnih skupin. Predlagana direktiva bo zagotovila usklajeno dokumentacijo prostorskih podatkov in kakovost podatkov po vsej Skupnosti, več bolj usklajenih prostorskih podatkov po vsej Skupnosti, integrirane službe po vsej Skupnosti za iskanje teh informacij in dostop do njih ter pravila, veljavna po vsej Skupnosti, ki bodo urejala dostop do informacij ter njihovo izmenjavo in uporabo. Brez te direktive bi imele države članice velike težave pri zagotavljanju čezmejne povezljivosti, dostopnosti in uporabnosti svojih obstoječih sistemov. To bi privedlo do večjega podvajanja in neučinkovitega zbiranja podatkov ter bi oviralo oblikovanje, izvajanje, spremljanje in vrednotenje nacionalnih politik in politik Skupnosti, ki neposredno ali posredno vplivajo na okolje.

Predlagana direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za uresničitev njenih ciljev. Namen njene priprave je nadgraditi celo vrsto obstoječih informacijskih sistemov, ki so že vzpostavljeni v državah članicah, in zagotoviti splošen okvir, ki bo tem sistemom omogočil doseganje medsebojne sinergije pri delu in bo sestavni del infrastrukture prostorskih informacij v Evropski skupnosti. INSPIRE bo tudi izhajal iz obstoječih organizacij, ki se že ukvarjajo z uporabo in izdelavo prostorskih podatkov, in na področju organizacijskih zadev zagotovil samo splošne mehanizme usklajevanja, ki so potrebni za delovanje infrastrukture na evropski ravni. Kar se tiče usklajevanja, se bo INSPIRE lotil le vidikov, ki so potrebni za doseganje usklajenosti prostorskih podatkov med različnimi ravni in temami, da omogoči uporabo teh podatkov v podporo politik Skupnosti. Tako na primer INSPIRE od držav članic ne zahteva, da spremenijo format svojih prostorskih podatkov; namesto tega lahko države članice zagotovijo vmesnike za preoblikovanje raznovrstnih podatkov v enotni model.

Sedanji predlog povzema obliko okvirne direktive, da državam članicam zagotovi dovolj manevrskega prostora in jim na ta način omogoči, da potrebne ukrepe za uresničitev predpisanega cilja prilagodijo svojim posebnim razmeram. Na podlagi postopka odbora bo treba sprejeti tudi izvedbena pravila tehnične in bolj preskriptivne narave. Ta pravila so nujna za zagotovitev splošne skladnosti, ki jo infrastruktura prostorskih informacij potrebuje za uresničitev cilja zagotavljanja podpore politikam Skupnosti. Uporaba postopka odbora zagotavlja tudi dovolj prožnosti za prilagajanje infrastrukture prostorskih informacij tehnološkemu napredku in sprotnim prednostnim nalogam v okviru izvajanja politik.

¹⁰ UL L 327, 22.12.2000, str. 1

Predlog se loteva samo tistih vidikov, ki jih je treba urediti na ravni EU za zagotovitev uresničevanja ciljev Pogodbe ES. Večina ukrepov državam članicam omogoča, da še naprej uporabljajo svoje obstoječe sisteme in organizacijsko strukturo, saj nalaga samo ukrepe, ki so potrebni za zagotavljanje povezljivosti obstoječih sistemov ali odpravljanje obstoječih ovir. Poleg tega so bile uvedene določene omejitve za preprečevanje nesorazmernih dodatnih upravnih obremenitev v državah članicah, pri čemer predlog uvaja tudi zaščitne ukrepe, ki naj bi preprečili zatiranje inovativnosti z zagotovljeno odprtostjo za udeležbo zasebnega sektorja

7.3 Kako so bili rezultati posvetovanja interesnih skupin in razširjene presoje vplivov upoštevani v predlogu?

Rezultati razširjene presoje vplivov in pripombe, ki so jih imele zainteresirane stranke, so bili podlaga za pregled ukrepov, opredeljenih v dokumentu o internetnem posvetovanju INSPIRE in osnutku razširjene presoje vplivov, kar je privedlo do predloga, zasnovanega na opciji 4 razširjene presoje vplivov. V primerjavi z ukrepi, opredeljenimi v dokumentu o internetnem posvetovanju INSPIRE:

- je bil obseg predloga skrčen, kot odziv na zaskrbljenost glede proračunskih vprašanj in stopnje ambicioznosti ciljev INSPIRE. Revizija obsega pomeni 35-odstotno zmanjšanje v smislu števila prostorskih podatkov, zajetih v INSPIRE;
- so bile opuščene zahteve, ki se nanašajo na zbiranje novih večnamenskih prostorskih podatkov o stanju okolja.
- so bile zmanjšane zahteve po usklajenosti za nekatere skupine prostorskih podatkov večinoma tematske narave, kar omogoča ustvarjanje večjih sinergij med INSPIRE in obstoječimi usklajevalnimi dejavnostmi;
- je odprtost infrastrukture prostorskih informacij v Evropi zajamčena, tako da lahko zasebni sektor pod določenimi pogoji prostovoljno prenese na strežnik ustrezne prostorske podatke in storitve;
- so bile pojasnjene medsebojne povezave med INSPIRE in GMES.
- so bili popravljeni organizacija prilog in tematski opisi prostorskih podatkov;
- so bile uvedene določbe o spremljanju in poročanju.

Veliko pripomb se nanaša na izvajanje, tako da bodo te pripombe upoštevane pri uvajanju INSPIRE.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Skupnosti (INSPIRE)

Besedilo velja za EGP

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 175(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije¹¹,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹²,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹³,

v skladu s postopkom iz člena 251 Pogodbe¹⁴,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilj okoljske politike Skupnosti mora biti, da doseže visoko raven varstva ob upoštevanju raznolikosti razmer v posameznih regijah Skupnosti. Pri pripravi svoje okoljske politike mora Skupnost upoštevati razpoložljive znanstvene in tehnične podatke, okoljske pogoje v posameznih regijah Skupnosti, gospodarski in socialni razvoj Skupnosti kot celote ter uravnotežen razvoj svojih regij. Pri velikem številu okoljskih politik so potrebne informacije s številnih področij, povezanih s prostorskimi značilnostmi. Poleg tega so iste informacije pogosto potrebne pri pripravi in izvajanju drugih politik Skupnosti, ki morajo v skladu s členom 6 Pogodbe vključevati zahteve varstva okolja. Da bi dosegli to vključitev, je treba oblikovati ukrep koordinacije med uporabniki in ponudniki informacij s teh področij, tako da se lahko kombinirajo informacije in znanje z različnih sektorjev.
- (2) V skladu s šestim okoljskim akcijskim programom, sprejetim s Sklepom št. 1600/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵, je treba polno pozornost nameniti zagotavljanju, da oblikovanje okoljske politike Skupnosti poteka na integriran način ter upošteva regionalne in lokalne razlike. Program nadalje poziva k poudarjanju razvoja evropskih pobud, ki bodo dvignile osveščenost javnosti in lokalnih organov ter

¹¹ UL C [...], [...], str. [...].

¹² UL C [...], [...], str. [...].

¹³ UL C [...], [...], str. [...].

¹⁴ UL C [...], [...], str. [...].

¹⁵ UL L 242, 10.9.2002, str. 1.

izboljšale strokovno znanje, podatke in informacije o stanju in trendih na področju okolja. Zahteva tudi izvedbo naslednjih prednostnih nalog: predhodno in naknadno vrednotenje ukrepov politike, oblikovanje povezav med okoljskimi in drugimi akterji na področju informacij, usposabljanja, raziskav, izobraževanja in politik, da se zagotavljajo redne informacije, med drugim za obveščanje javnosti ter pregledovanje in redno spremljanje sistemov obveščanja in poročanja. Poleg tega zahteva, da se v prihodnji okoljski zakonodaji spremljanje in zbiranje podatkov obravnava učinkovito ter da se pospeši razvoj aplikacij in orodij za geološko spremljanje, ki bo državam članicam pomagal pri vzpostavitvi ustreznih sistemov za zbiranje podatkov. Številni resni problemi obstajajo glede razpoložljivosti, kakovosti, organizacije in dostopnosti prostorskih informacij, potrebnih za doseganje ciljev iz šestega okoljskega akcijskega programa.

- (3) Problemi glede razpoložljivosti, kakovosti, organizacije in dostopnosti prostorskih informacij so skupni velikemu številu področij politik in informacij, z njimi se srečujejo tudi različne ravni javne uprave. Reševanje teh problemov zahteva ukrepe, ki bodo obravnavali izmenjavo, souporabo, dostop in uporabo interoperabilnih prostorskih podatkov ter storitev v zvezi s prostorskimi podatki, ki jih nudijo različne ravni javne uprave ter različni sektorji. Zato je treba vzpostaviti infrastrukturo za prostorske informacije v Skupnosti.
- (4) Infrastruktura za prostorske informacije v Evropski skupnosti, imenovana tudi INSPIRE, mora temeljiti na infrastrukturah za prostorske informacije, ki jih oblikujejo države članice in ki so združljive s skupnimi pravili ter dopolnjene z ukrepi na ravni Skupnosti. Ti ukrepi morajo zagotoviti, da so infrastrukture za prostorske informacije, ki jih oblikujejo države članice, združljive in uporabne v čezmejnem kontekstu.
- (5) Infrastrukture za prostorske informacije v državah članicah morajo biti načrtovane tako, da zagotavljajo, da se prostorski podatki shranjujejo, dajejo na razpolago in vzdržujejo na najprimernejši ravni; da je mogoče dosledno kombinirati prostorske podatke iz različnih virov v Skupnosti ter da lahko te podatke souporablja več uporabnikov in aplikacij; da lahko prostorske podatke, zbrane na eni ravni javne uprave, uporabljajo skupaj vse različne ravni javne uprave; da so prostorski podatki na razpolago pod pogoji, ki ne omejujejo njihove široke uporabe; da je mogoče z lahkoto najti razpoložljive prostorske podatke, oceniti njihovo primernost in se seznaniti s pogoji njihove uporabe.
- (6) Med prostorskimi informacijami, zajetimi v tej direktivi, in informacijami, zajetimi v Direktivi 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju¹⁶, obstaja določeno prekrivanje. Vendar pa tehnični in gospodarski vidiki prostorskih informacij ovirajo njihovo uporabo pri podpori okoljskih politik in vključevanju okoljskih vidikov v druge politike. Zato je treba predvideti posebne določbe za prostorske informacije glede obveznosti, izjem in varstvenih ukrepov. Ta direktiva ne vpliva na Direktivo 2003/4/ES, razen glede nekaterih določb, ki se nanašajo na razloge za omejitev dostopa do prostorskih podatkov, zajetih v tej direktivi, tako da se prepreči možnost neustreznega omejevanja dostopa do prostorskih podatkov, zajetih v tej direktivi.

¹⁶

UL L 41, 14.2.2003, str. 26.

- (7) Ta direktiva ne sme vplivati na Direktivo 2003/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra o ponovni uporabi informacij javnega sektorja¹⁷, katere cilji so dopolnilni ciljem te direktive. Vendar pa mora Komisija sprejeti nadaljnje ukrepe, ki bodo obravnavali vprašanja, pomembna za ponovno uporabo posebne skupine informacij javnega sektorja, zajete v tej direktivi.
- (8) Vzpostavitev infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti bo pomenila pomembno dodano vrednost za druge pobude Skupnosti ter bo imela koristi od drugih pobud Skupnosti, kot sta Uredba Sveta (ES) št. 876/2002 z dne 21. maja 2002 o ustanovitvi skupnega podjetja Galileo¹⁸ ter pobuda globalnega spremljanja okolja in varnosti (GMES): Vzpostavitev GMES do leta 2008¹⁹. Da bi izkoristili sinergije med tema pobudama, morajo države članice uporabljati podatke in storitve, ki izvirajo tako iz Galilea kot GMES, takoj ko so na voljo, zlasti tiste v zvezi s časovnimi in prostorskimi referencami iz Galilea.
- (9) Številne pobude glede zbiranja, usklajevanja ali organizacije razširjanja ali uporabe prostorskih informacij se sprejemajo na nacionalni ravni in na ravni Skupnosti. Take pobude se lahko oblikujejo z zakonodajo Skupnosti (na primer s Sklepom Komisije 2000/479/ES z dne 17. julija 2000 o izvajanju evropskega registra emisij onesnaževal (EPER) v skladu s členom 15 Direktive Sveta o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja (IPPC)²⁰ in z Uredbo (ES) št. 2152/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o spremljanju gozdov in okoljskih interakcij v Skupnosti (Forest focus)²¹), v okviru programov, ki jih financira Skupnost (na primer CORINE - pojavi na zemeljskem površju in Evropski informacijski sistem na področju prometne politike), ali pa lahko izvirajo iz pobud, sprejetih na nacionalni ali regionalni ravni. Ta direktiva takih pobud ne bo samo dopolnjevala z oblikovanjem okvira, ki bo omogočil njihovo interoperabilnost, temveč bo tudi gradila na obstoječih izkušnjah in pobudah ter tako ne bo ponavljala dela, ki je že bilo narejeno.
- (10) To direktivo je treba uporabljati za prostorske podatke, s katerimi razpolagajo organi javne uprave ali z njimi v njihovem imenu razpolaga kdo drug, ter za prostorske podatke, ki jih uporabljajo organi javne uprave pri opravljanju svojih nalog javnega značaja. Ob upoštevanju nekaterih pogojev pa se mora uporabljati tudi za prostorske podatke, s katerimi razpolagajo fizične ali pravne osebe, ki niso organi javne uprave, če te fizične ali pravne osebe to zahtevajo.
- (11) Ta direktiva ne sme določati zahtev za zbiranje novih podatkov o stanju okolja ali za poročanje takih podatkov Komisiji, saj so ta vprašanja urejena z drugo zakonodajo, povezano z okoljem.
- (12) Izvajanje nacionalnih infrastruktur mora biti postopno in skladno s tem morajo področjem okoljskih podatkov, zajetim v tej direktivi, biti dodeljene različne ravni prednostne obravnave. Izvajanje mora upoštevati obseg, v katerem so prostorski podatki potrebni za različne uporabe na različnih področjih politike, prednostne

¹⁷ UL L 345, 31/12/2003, str. 90.

¹⁸ UL L 138, 28.5.2002, str. 1.

¹⁹ COM(2004) 65 konč.

²⁰ UL L 192, 28.7.2000, str. 36.

²¹ UL L 324, 11/12/2003, str. 1.

ukrepe, predvidene s politikami Skupnosti, ki potrebujejo usklajene prostorske podatke, in napredek, ki je bil že dosežen s prizadevanji držav članic na področju usklajevanja.

- (13) Izguba časa in sredstev pri iskanju obstoječih prostorskih podatkov ali pri ugotavljanju, ali jih je mogoče uporabiti za določen namen, sta ključni oviri pri polnem izkoriščanju razpoložljivih podatkov. Države članice morajo zato zagotoviti opise razpoložljivih naborov prostorskih podatkov in storitev v zvezi z njimi v obliki metapodatkov.
- (14) Ker velika raznolikost oblik in struktur, v katerih so prostorski podatki organizirani in dosegljivi v Skupnosti, ovira učinkovito pripravo, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje zakonodaje Skupnosti, ki neposredno ali posredno vpliva na okolje, je treba predvideti izvedbene ukrepe za lažjo uporabo prostorskih podatkov iz različnih virov v državah članicah. Namen teh ukrepov mora biti, da naredijo nabore prostorskih podatkov interoperabilne in države članice morajo zagotoviti, da podatki ali informacije, potrebne za doseganje interoperabilnosti, niso na kakršen koli način omejene.
- (15) Omrežne storitve so potrebne za souporabo prostorskih podatkov med različnimi ravnmi javne uprave v Skupnosti. Te omrežne storitve morajo omogočiti iskanje, spreminjanje, pregledovanje in prenos prostorskih podatkov ter sklicevanje na prostorske podatke in uporabo storitev e-trgovine. Omrežne storitve morajo delovati v skladu s skupno dogovorjenimi specifikacijami in minimalnimi merili glede zmogljivosti, da se zagotovi interoperabilnost infrastruktur, ki jih vzpostavijo države članice. Mreža storitev mora vključevati tudi storitve prenosa na strežnik, da lahko organi javne uprave dajo svoje nabore prostorskih podatkov in storitve v zvezi z njimi na razpolago.
- (16) Izkušnje v državah članicah so pokazale, da je za uspešno izvajanje infrastrukture za prostorske informacije pomembno, da je določeno najmanjše število storitev javnosti na voljo brezplačno. Države članice morajo zato kot najmanjše število in brezplačno dati na razpolago storitve iskanja in pregledovanja naborov prostorskih podatkov.
- (17) Z nekaterimi nabori prostorskih podatkov in storitvami v zvezi z njimi, pomembnimi za politike Skupnosti, ki neposredno ali posredno vplivajo na okolje, razpolagajo in z njimi upravljajo tretje osebe. Države članice morajo zato tretjim osebam ponuditi možnost, da prispevajo k nacionalnim infrastrukturam, pod pogojem, da se s tem ne zmanjša kohezija in enostavnost uporabe prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki, ki jih te infrastrukture zajemajo.
- (18) Za podporo vključevanju nacionalnih infrastruktur v infrastrukturo za prostorske informacije v Skupnosti morajo države članice zagotoviti dostop do svojih infrastruktur prek geoportala Skupnosti, ki ga upravlja Komisija, ter prek drugih točk dostopa, ki jih države članice nameravajo upravljati same.
- (19) Da bi bile informacije z različnih ravni javne uprave na razpolago, morajo države članice odpraviti ovire na tem področju, s katerimi se organi javne uprave na nacionalni, regionalni in lokalni ravni srečujejo pri opravljanju svojih nalog javnega značaja, ki lahko neposredno ali posredno vplivajo na okolje. Te ovire je treba

odpraviti na točki, na kateri se informacije uporabljajo za nalogo javnega značaja. Kadar organi javne uprave opravljajo komercialne dejavnosti in naloge javnega značaja, morajo države članice sprejeti ustrezne ukrepe za preprečitev izkrivljanja konkurence.

- (20) Okviri za souporabo prostorskih informacij med organi javne uprave morajo biti nevtralni ne samo glede organov javne uprave v posamezni državi članici, temveč tudi glede organov javne uprave v drugih državah članicah in institucij Skupnosti. Ker morajo institucije in organi Skupnosti pogosto vključevati prostorske informacije in dostopati do prostorskih informacij iz vseh držav članic, morajo imeti dostop do uporabe prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki v skladu z usklajenimi pogoji.
- (21) Da bi se spodbudil razvoj storitev tretjih oseb z dodano vrednostjo, ki bi bil v korist tako organom javne uprave kot javnosti, je treba olajšati dostop do prostorskih podatkov in njihovo ponovno uporabo, ki gresta preko upravnih ali nacionalnih meja.
- (22) Učinkovito izvajanje infrastruktur za prostorske informacije zahteva koordinacijo vseh tistih, ki jim je bodisi kot vlagateljem bodisi kot uporabnikom vzpostavitev takih infrastruktur pomembna. Zato je treba vzpostaviti ustrezne koordinacijske strukture tako v državah članicah kot na ravni Skupnosti.
- (23) Da bi uporabili ustrezne izkušnje evropskih organov za standardizacijo, je primerno, da so ukrepi, potrebni za izvajanje te direktive, lahko podprti s standardi, ki so jih evropski organi za standardizacijo sprejeli v skladu s postopkom iz Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka informiranja na področju tehničnih standardov in predpisov²².
- (24) Ker je naloga Evropske agencije za okolje, ustanovljene z Uredbo Sveta (EGS) št. 1210/90 z dne 7. maja 1990 o ustanovitvi Evropske agencije za okolje in Evropskega okoljskega informacijskega in opazovalnega omrežja²³, zagotoviti na ravni Skupnosti objektivne, zanesljive in primerljive okoljske informacije ter je njen cilj med drugim izboljšati pretok za posamezne politike pomembnih okoljskih informacij med državami članicami in institucijami Skupnosti, mora aktivno prispevati k izvajanju te direktive.
- (25) Ker je to okvirna direktiva, zahteva njeno izvajanje dodatne sklepe, ki bodo upoštevali spreminjajoče se politično, institucionalno in organizacijsko okolje ter hiter tehnološki razvoj na področju sistemov prostorskih podatkov in storitev v zvezi z njimi. Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, je zato treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o postopkih za izvajanje izvedbenih pooblastil, podeljenih Komisiji²⁴.

²² UL L 204, 21.7.1998, str. 37.

²³ UL L 120, 11.5.1990, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1641/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 245, 29.9.2003, str. 1).

²⁴ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

- (26) Pripravljalno delo za sklepe v zvezi z izvajanjem te direktive in za prihodnji razvoj infrastrukture za prostorske informacije v Skupnosti zahteva nenehno spremljanje izvajanja Direktive in redno poročanje.
- (27) Države članice cilja te direktive, namreč vzpostavitev infrastrukture za prostorske informacije v Skupnosti, same ne morejo doseči v zadostni meri zaradi nadnacionalnih vidikov in zaradi splošne potrebe v Skupnosti po koordinaciji pogojev dostopa do prostorskih informacij. Bolje se ga zato lahko doseže na ravni Skupnosti in Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseg teh ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Poglavje I

Splošne določbe

Člen 1

1. Ta direktiva določa splošna pravila za vzpostavitev infrastrukture za prostorske informacije v Skupnosti za namene okoljskih politik Skupnosti ter politik ali dejavnosti, ki lahko neposredno ali posredno vplivajo na okolje.
2. Infrastruktura za prostorske informacije v Skupnosti temelji na infrastrukturah za okoljske informacije, ki jih vzpostavijo in upravljajo države članice.

Sestavni elementi teh infrastruktur vključujejo metapodatke, nabore prostorskih podatkov in storitve v zvezi s prostorskimi podatki, omrežne storitve in tehnologije, sporazume o souporabi, dostopu in uporabi, mehanizme za koordinacijo in spremljanje ter procese in postopke.

Člen 2

1. Ta direktiva zajema določljive zbirke prostorskih podatkov, v nadaljnjem besedilu „nabori prostorskih podatkov“, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
 - (a) nanašajo se na področje v jurisdikciji države članice ali na njeno izključno ekonomsko cono/regijo iskanja in reševanja ali podobno;
 - (b) so v elektronski obliki;
 - (c) so v posesti enega od naslednjih:
 - (i) organa javne uprave, pri čemer jih je ta organ izdelal ali prejel, jih upravlja ali dopolnjuje;
 - (ii) pravne ali fizične osebe v imenu organa javne uprave;

(iii) tretje stranke, ki so ji bile dane na razpolago storitve prenosa na strežnik v skladu s členom 17(3);

(d) se nanašajo na eno ali več postavk področij iz Prilog I, II ali III.

2. Ta direktiva poleg naborov prostorskih podatkov, opredeljenih v odstavku 1, zajema dejavnosti, ki se lahko opravijo s sklicem na računalniško aplikacijo, na prostorske podatke iz teh naborov podatkov ali na z njimi povezane metapodatke, v nadaljnjem besedilu „storitve v zvezi s prostorskimi podatki“.
3. V primerih, v katerih nabori prostorskih podatkov izpolnjujejo pogoj iz točke (c) odstavka 1, ima pa tretja oseba do njih pravico intelektualne lastnine, lahko organ javne uprave ukrepa po tej direktivi samo s soglasjem tretje osebe.
4. Komisija lahko Priloge I, II in III prilagodi v skladu s postopkom iz člena 30(2), da upošteva spreminjajoče se potrebe po prostorskih podatkih v podporo politikam Skupnosti, ki neposredno ali posredno vplivajo na okolje.

Člen 3

1. Ta direktiva ne vpliva na Direktivo 2003/4/ES, razen kjer je določeno drugače.
2. Ta direktiva ne vpliva na Direktivo 2003/98/ES.

Člen 4

V primeru naborov prostorskih podatkov, s katerimi razpolaga organ javne uprave ali se z njimi razpolaga v imenu organa javne uprave v skladu s členom 2(1)(c) ter ta organ deluje na najnižji ravni države v državi članici, se ta direktiva uporablja samo za nabore prostorskih podatkov, katerih zbiranje ali razširjanje koordinira drug organ javne uprave ali se to zahteva v skladu z nacionalno zakonodajo.

Člen 5

V tej direktivi se kot organi javne uprave štejejo:

- (a) državna ali druga javna uprava na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, vključno z javnimi svetovalnimi organi;
- (b) vsaka fizična ali pravna oseba, ki opravlja naloge javne uprave po nacionalni zakonodaji, vključno s posebnimi dolžnostmi, dejavnostmi ali storitvami v zvezi z okoljem;
- (c) vsaka fizična ali pravna oseba, ki ima javne odgovornosti ali naloge ali opravlja storitve za javnost, ki so pod nadzorom organa ali osebe iz (a) ali (b).

Države članice lahko določijo, da se v primeru, kadar organi ali institucije opravljajo sodno ali zakonodajno funkcijo, le-ti za namene te direktive ne smejo šteti za organe javne uprave.

Člen 6

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „prostorski podatki“ pomenijo podatke, ki se neposredno ali posredno nanašajo na posamezno lokacijo ali geografsko območje;
- (2) „prostorski predmet“ pomeni abstraktno predstavitev enote iz resničnega sveta, povezane s posamezno lokacijo ali geografskim območjem;
- (3) „metapodatki“ pomenijo informacije, ki opisujejo nabore prostorskih podatkov in storitve v zvezi s prostorskimi podatki ter omogočajo njihovo iskanje, evidentiranje in uporabo;
- (4) „tretja oseba“ pomeni vsako pravno ali fizično osebo, ki ni organ javne uprave.

Člen 7

Države članice vzpostavijo in upravljajo infrastrukture za prostorske informacije v skladu s to direktivo.

Poglavje II

Metapodatki

Člen 8

1. Države članice zagotovijo, da se metapodatki izdelajo za nabore prostorskih podatkov in storitve v zvezi s prostorskimi podatki ter da se ti metapodatki dopolnjujejo.
2. Metapodatki vključujejo informacije o:
 - (a) skladnosti naborov prostorskih podatkov z izvedbenimi pravili iz člena 11(1);
 - (b) pravicah uporabe naborov prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki;
 - (c) kakovosti in veljavnosti prostorskih podatkov;
 - (d) organih javne uprave, odgovornih za vzpostavitev, upravljanje, vzdrževanje in razširjanje naborov prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki;
 - (e) naborih prostorskih podatkov, do katerih ima javnost omejen dostop v skladu s členom 19, ter razlogih za tako omejitev.
3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da so metapodatki popolni in zelo kakovostni.

Člen 9

Države članice izdelajo metapodatke iz člena 8 v skladu z naslednjim časovnim razporedom:

- (a) do [3 leta po začetku veljavnosti te direktive] v primeru naborov prostorskih podatkov, ki ustrezajo enemu ali več področjem, naštetih v Prilogah I in II.
- (b) do [6 let po začetku veljavnosti te direktive] v primeru naborov prostorskih podatkov, ki ustrezajo enemu ali več področjem, naštetih v Prilogi III.

Člen 10

Komisija v skladu s postopkom iz člena 30(2) sprejme pravila za izvajanje člena 8.

Poglavje III

Interoperabilnost nabora prostorskih podatkov in storitve v zvezi s prostorskimi podatki

Člen 11

- 1. Komisija v skladu s postopkom, navedenim v členu 30(2), sprejme izvedbena pravila, ki določajo naslednje:
 - (a) usklajene specifikacije prostorskih podatkov;
 - (b) dogovore za izmenjavo prostorskih podatkov.
- 2. Osebam, ki jih zanimajo zadevni prostorski podatki zaradi njihove vloge v prostorski informacijski strukturi, ki vključuje uporabnika, proizvajalca, ponudnika storitev z dodano vrednostjo ali koordinacijsko telo, je dana možnost, da sodelujejo pri pripravi izvedbenih pravil, določenih v odstavku 1.

Člen 12

- 1. Namen izvedbenih pravil, določenih v členu 11(1)(a), je omogočiti kombiniranje nabora prostorskih podatkov oziroma vzajemno delovanje storitev na tak način, da bo rezultat koherentna kombinacija nabora prostorskih podatkov ali storitev, ki predstavlja dodano vrednost, ne da bi bilo potrebno posebno prizadevanje človeka operaterja ali stroja.
- 2. Izvedbena pravila, določena v členu 11(1)(a), zajemajo opredelitev in razvrščanje prostorskih objektov, ki zadevajo prostorske podatke in način, kako so navedeni prostorski podatki geolocirani.

Člen 13

1. V primeru naborov prostorskih podatkov, ki ustrezajo eni ali več temam, naštetih v Prilogi I ali II, izvedbena pravila, določena v členu 11(1)(a) izpolnjujejo pogoje, določene v odstavkih 2, 3 in 4.
2. Izvedbena pravila se nanašajo na naslednje vidike prostorskih podatkov:
 - (a) skupni sistem enotnih identifikatorjev za prostorske objekte;
 - (b) razmerje med prostorskimi objekti;
 - (c) ključne značilnosti in ustrezni večjezikovni slovarji, ki so običajno potrebni za širok obseg tematskih politik;
 - (d) način izmenjave informacij o časovni dimenziji podatkov;
 - (e) način izmenjave posodobitve podatkov;
3. Namen izvedbenih pravil je zagotoviti konsistentnost med postavkami informacij, ki se nanašajo na isto lokacijo, ali med postavkami informacij, ki se nanašajo na isti objekt, predstavljen v različnih obsegih.
4. Namen izvedbenih pravil je zagotoviti, da so informacije, izpeljane iz različnih naborov prostorskih podatkov, primerljive glede vidikov, navedenih v členu 12(2) in odstavku 2 tega člena.

Člen 14

Izvedbena pravila, določena v členu 11(1)(a), se sprejmejo v skladu z naslednjim časovnim razporedom:

- (a) do [2 let po začetku veljavnosti te direktive] v primeru naborov prostorskih podatkov, ki ustrezajo eni ali več temam, naštetih v Prilogi I;
- (b) do [5 let po začetku veljavnosti te direktive] v primeru naborov prostorskih podatkov, ki ustrezajo eni ali več temam, naštetih v Prilogi II ali III;

Člen 15

Države članice zagotovijo, da so nabori prostorskih podatkov, ki so zbrani ali posodobljeni več kot dve leti po datumu sprejetja ustreznih specifikacij iz člena 11(1)(a), usklajeni z navedenimi specifikacijami s prilagoditvijo naborov prostorskih podatkov ali z njihovo transformacijo.

Člen 16

1. Države članice zagotovijo, da so katere koli informacije ali podatki, potrebni za skladnost z izvedbenimi pravili, določenimi v členu 11(1), dani na razpolago

organom javne uprave ali tretjim strankam v skladu s pogoji, ki ne omejujejo njihove uporabe za navedeni namen.

2. Da bi zagotovili, da so prostorski podatki, ki se nanašajo na prostorsko značilnost, katere lokacija zajema mejo med dvema državama članicama, koherentni, se države članice, kadar je ustrezno, soglasno odločijo o opisu in položaju teh skupnih značilnosti.

Poglavje IV

Omrežne storitve

Člen 17

1. Države članice vzpostavijo in opravljajo storitve shranjevanja tako, da zagotovijo dostop do metapodatkov in naborov prostorskih podatkov in storitev s storitvami, navedenimi v členu 18(1).
2. Storitve shranjevanja iz odstavka 1 so na voljo organom javne uprave.
3. Storitve shranjevanja iz odstavka 1 so na zahtevo tretjih strank njim na razpolago ob upoštevanju, da so njihovi nabori prostorskih podatkov in storitve v skladu z izvedbenimi pravili, ki določajo obveznosti predvsem glede metapodatkov, omrežnih storitev in interoperabilnosti.

Člen 18

1. Države članice vzpostavijo in upravljajo omrežje naslednjih storitev za nabore prostorskih podatkov in storitve, za katere so bili ustvarjeni metapodatki v skladu s to direktivo:
 - (a) storitve iskanja, ki omogočajo iskanje nabora prostorskih podatkov in storitve prostorskih podatkov na podlagi vsebine ustreznih metapodatkov in prikazovanje vsebine metapodatkov;
 - (b) storitve pregledovanja, ki omogočajo vsaj prikazovanje, krmarjenje, povečanje/zmanjšanje, izločitev ali prekritje naborov prostorskih podatkov in prikazovanje napotkov in vseh ustreznih vsebin metapodatkov;
 - (c) storitve nalaganja, ki omogočajo nalaganje kopij celotnih naborov ali delov naborov prostorskih podatkov;
 - (d) storitve transformacije omogočajo transformacijo naborov prostorskih podatkov;
 - (e) „storitve priklica prostorskih podatkov“ omogočajo priklic storitev podatkov;

Te storitve so preproste za uporabo in dostopne prek spleta ali katerega koli drugega ustreznega telekomunikacijskega sredstva, ki je na razpolago javnosti.

2. Za storitve, navedene v točki (a) odstavka 1, se uporablja vsaj naslednja kombinacija iskalnega kriterija:
 - (a) ključne besede;
 - (b) razvrščanje prostorskih podatkov in storitev;
 - (c) kakovost in točnost prostorskih podatkov;
 - (d) stopnja skladnosti z usklajenimi specifikacijami, določenimi v členu 11;
 - (e) zemljepisna lega;
 - (f) pogoji, ki se uporabljajo za dostop do nabora prostorskih podatkov in storitev ter za njihovo uporabo;
 - (g) organi javne uprave, odgovorni za vzpostavitev, upravljanje, vzdrževanje in razdelitev nabora prostorskih podatkov in storitev.
3. Storitve transformacije, navedene v točki (d) odstavka 1, se kombinirajo z drugimi storitvami iz navedenega odstavka tako, da se omogoči delovanje vseh teh storitev v skladu z izvedbenimi pravili, določenimi v členu 11.

Člen 19

1. Z odstopanjem od člena 4(2) Direktive 2003/4/ES in člena 18(1) te direktive lahko države članice omejijo javni dostop do storitev, navedenih v točkah (b) do (e) člena 18(1) ali do storitev e-trgovine, navedene v členu 20(2), kadar bi tak dostop škodoval:
 - (a) zaupnosti postopkov organov javne uprave, če tako zaupnost predvideva zakon;
 - (b) mednarodnim odnosom, javni varnosti ali državni obrambi;
 - (c) postopku sodišča, možnosti katere koli osebe, da je deležna pravičnega sojenja ali možnosti organov javne uprave, da vodijo poizvedbo kazenske ali disciplinske narave;
 - (d) zaupnosti poslovnih ali industrijskih informacij, kadar tako zaupnost določa nacionalna zakonodaja ali zakonodaja Skupnosti, da bi zaščitila zakonite ekonomske interese, vključno z javnimi interesi, pri vzdrževanju zaupnosti o statistiki in davčne tajnosti;
 - (e) zaupnost osebnih podatkov in/ali datotek, ki se nanašajo na fizično osebo, kadar ta oseba ni privolila v razkritje informacij javnosti, če tako zaupnost določata nacionalna zakonodaja ali zakonodaja Skupnosti;
 - (f) varstvu okolja, na katerega se taka informacija nanaša, na primer o nahajališču redkih vrst.

2. Razlogi za omejitev dostopa, kakor je določeno v odstavku 1, se razlagajo omejevalno, ob upoštevanju javnega interesa za posebni primer, podprtega z omogočenjem tega dostopa. V vsakem posebnem primeru se interes javnosti ob razkritju tehta z interesom, če se dostop do teh informacij omejuje ali pogojuje. Na podlagi odstavka 1(a), (d), (e) in (f) države članice ne smejo omejevati dostopa do informacij o emisijah v okolje.

Člen 20

1. Države članice zagotovijo, da so storitve, navedene v členu 18(1)(a) in (b), na razpolago javnosti brezplačno.
2. Če organi javne uprave obračunavajo stroške za storitve, navedene v členu 18(1)(c) ali (e), države članice zagotovijo, da so storitve e-trgovine na voljo.

Člen 21

1. Komisija postavi in upravlja geoportal Skupnosti.
2. Države članice prek geoportala Skupnosti zagotovijo dostop do storitev iz člena 18(1).

Države članice lahko tudi zagotovijo dostop do navedenih storitev prek svojih lastnih točk dostopa.

Člen 22

Komisija v skladu s postopkom iz člena 30(2) sprejme pravila za izvajanje tega poglavja in posebej določi naslednje:

- (a) tehnične specifikacije za storitve, navedene v členih 17(1), 18(1) in 20(2), ob upoštevanju tehnološkega napredka in minimalnih meril za opravljanje navedenih storitev;
- (b) obveznosti, navedene v členu 17(3).

Poglavje V

Souporaba podatkov in ponovna uporaba

Člen 23

1. Države članice sprejmejo ukrepe za souporabo naborov prostorskih podatkov in storitev med organi javne uprave. Navedeni ukrepi omogočajo organom javne uprave držav članic in institucijam ter telesom Skupnosti, da dostopajo do naborov prostorskih podatkov in storitev ter izmenjujejo in uporabljajo navedene nabore in

storitve za naloge javnega značaja, ki imajo lahko neposredni ali posredni vpliv na okolje.

Ob uporabi ukrepi iz prvega pododstavka izključujejo kakršne koli omejitve, zlasti transakcijske, proceduralne, pravne, institucionalne ali finančne narave.

2. Možnost souporabe prostorskih podatkov, kakor je določeno v odstavku 1, je odprta organom, ustanovljenim z mednarodnim sporazumom, katerega pogodbenice so Skupnost ali države članice, za opravljanje nalog, ki imajo lahko neposredni ali posredni vpliv na okolje.
3. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za preprečitev izkrivljanja konkurence v primerih, kadar organi javne uprave izvajajo tudi poslovne dejavnosti, ki niso povezane z opravljanjem njihovih nalog javnega značaja, in navedene ukrepe javno predstavijo.
4. Institucije in telesa Skupnosti imajo dostop do dodatnih naborov prostorskih podatkov in storitev poleg določenih v odstavku 1. Komisija v skladu s postopkom iz člena 30(2) sprejme izvedbena pravila, ki urejajo tak dostop in s tem povezane pravice uporabe.

Člen 24

Komisija v skladu s postopkom iz člena 30(2) sprejme izvedbena pravila za povečanje možnosti ponovne uporabe naborov prostorskih podatkov in storitev s strani tretjih strank. Ta izvedbena pravila lahko vključujejo določitev skupnih pogojev za izdajo licenc.

Poglavje VI

Koordinacija in dopolnilni ukrepi

Člen 25

1. Države članice določijo ustrezne strukture in mehanizme za usklajevanje prispevkov vseh, ki jih zanimajo infrastrukture prostorskih informacij, to je uporabnike, proizvajalce, ponudnike storitev z dodano vrednostjo in usklajevalna telesa.

Navedeni prispevki vključujejo ugotavljanje potreb uporabnikov, zagotavljanje informacij o obstoječih praksah in zagotavljanje povratnih informacij o izvajanju te direktive.

Člen 26

1. Komisija je odgovorna za usklajevanje infrastrukture za prostorske informacije v Skupnosti na ravni Skupnosti, pri tem pa ji pomaga Evropska agencija za okolje.
2. Vsaka država članica določi organ javne uprave, ki bo odgovoren za stike s Komisijo v zvezi s to direktivo.

Člen 27

Standardi, ki so jih sprejeli evropski organi za standarde v skladu s postopkom iz Direktive 98/34/ES, lahko podpirajo izvajanje te direktive.

Poglavje VII Končne določbe

Člen 28

1. Države članice spremljajo izvajanje in uporabo svojih infrastruktur za prostorske informacije
2. Spremljanje, določeno v odstavku 1, se izvaja v skladu z izvedbenimi pravili, ki jih je sprejela Komisija v skladu s postopkom iz člena 30(2).
3. Informacije o spremljanju po odstavku 1 so Komisiji stalno na razpolago.

Člen 29

1. Države članice poročajo Komisiji o izvajanju te direktive in o pridobljenih izkušnjah pri njeni uporabi. Poročilo mora vsebovati:
 - (a) opis o usklajenosti ponudnikov javnega sektorja, uporabnikov nabora prostorskih podatkov in storitev ter posredniških organov ter opis odnosov s tretjimi strankami in opis organizacije za zagotavljanje kakovosti;
 - (b) opis prispevka, ki so ga doprinesli organi javne uprave ali tretje stranke k delovanju in usklajevanju infrastrukture za prostorske informacije;
 - (c) povzetek razpoložljivosti in kakovosti naborov prostorskih podatkov ter razpoložljivosti in učinkovitosti storitev prostorskih podatkov;
 - (d) povzetek informacij o uporabi infrastrukture za prostorske informacije;
 - (e) opis sporazumov v souporabi med organi javne uprave;
 - (f) povzetek stroškov in koristi od izvajanja te direktive.
2. Poročilo, navedeno v odstavku 1 se pošlje Komisiji vsake tri leta s pričetkom [tri leta po začetku veljavnosti te direktive].
3. Komisija v skladu s postopkom iz člena 30(2) sprejme pravila za izvajanje odstavka 1.

Člen 30

1. Komisiji pomaga odbor.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.
Obdobje, določeno v členu 5(6) Sklepa 1999/468/ES, traja tri mesece.
3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 31

Komisija predstavi Evropskemu parlamentu in Svetu do [7 let po datumu začetka veljavnosti] in nadalje vsakih šest let poročilo o uporabi te direktive.

Poročilu se po potrebi priložijo predlogi za ukrep Skupnosti.

Člen 32

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do [2 leti po datumu začetka veljavnosti]. Komisiji nemudoma predložijo besedila navedenih predpisov in korelacijsko tabelo med navedenimi predpisi in to direktivo.
Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa naj sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 33

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 34

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, [...]

Za Evropski Parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA I

TEME PROSTORSKIH PODATKOV IZ ČLENOV 9(A), 13(1) IN 14(A).

1. Koordinatni referenčni sistemi

Sistemi za izključno navajanje prostorskih informacij v prostoru v obliki niza koordinat (x,y,z) in/ali širine in dolžine ter višine, ki temeljijo na horizontalnem in vertikalnem geodetskem podatku

2. Geografski koordinatni sistemi

Usklajena večločljivostna mreža s skupno točko izvora in standardizirano lokacijo ter velikostjo mrežnih celic.

3. Geografska imena

Imena območij, regij, krajev, velemest, predmestij, mest ali zaselkov ali katera koli geografska ali topografska značilnost javnega ali zgodovinskega interesa.

4. Upravne enote

Nacionalno ozemlje je razdeljeno na upravne enote za lokalno, regionalno in nacionalno upravo. Upravne enote so ločene z upravnimi mejami. Vključujejo tudi meje nacionalnega ozemlja in obalno črto.

5. Prometna omrežja

Cestna, železniška in vodna prometna omrežja ter z njimi povezana infrastruktura. Vključene so povezave med različnimi omrežji. Vključeno je tudi vseevropsko prometno omrežje, kakor je določeno v Odločbi 1692/96/ES²⁵, in prihodnje revizije te odločbe.

6. Hidrografija

Hidrografski elementi, naravni in umetni, ki vključujejo reke, jezera, somornice, zbiralnike, vodonosnike, kanale ali druga vodna telesa, po potrebi v obliki omrežij in povezanih z drugimi omrežji. Vključuje porečja in podporečja, kakor je določeno v Direktivi 2000/60/ES²⁶.

7. Zaščitena mesta

Območje se določi, ureja ali upravlja za doseganje posebnih ciljev ohranjanja.

²⁵ Odločba št. 1692/96/ES o smernicah Skupnosti za razvoj vseevropskega prometnega omrežja.

²⁶ Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za delovanje Skupnosti na področju vodne politike, UL L 327, 22.12.2000, str. 1.

PRILOGA II

TEME PROSTORSKIH PODATKOV IZ ČLENOV 9(A), 13(1) IN 14(B).

1. Naris

Digitalni vzorci narisov za kopensko, zaledenelo in oceansko površino. Vključuje kopenski naris, batimetrijo in obrežje.

2. Identifikator nepremičnin

Geografska lokacija nepremičnin, ki temelji na identifikatorjih naslova, običajno po imenu ceste, številki zgradbe, poštni številki

3. Katastrske parcele

Območja, določena s katastrskimi mejami s posebnim pravnim statusom lastništva.

4. Pojavi na zemeljskem površju

Fizični in biološki pojavi na zemeljski površini, ki jo sestavljajo umetne površine, kmetijska območja, gozdovi, (pol-)naravna območja, mokrišča, vodna telesa.

5. Ortometrija

Geolocirani slikovni podatki zemeljske površine iz satelita ali senzorjev v zraku.

PRILOGA III

TEME PROSTORSKIH PODATKOV IZ ČLENOV 9(B) IN 14(B).

1. Statistične enote

Enote za referenčni popis ali za druge statistične podatke

2. Zgradbe

Geografska lega zgradb

3. Tla

Tla in sloji zemlje pod površjem, določeni po debelini, teksturi, zgradbi in vsebnosti delcev in organskih snovi, kamnitosti, po potrebi povprečni nagib in predvidene zmogljivosti vodnih zalog

4. Geologija

Geologija je določena po sestavi in zgradbi. Vključuje živo skalo in geomorfologijo.

5. Raba tal

Ozemlje je določeno glede na sedanjo in prihodnjo funkcionalno razsežnost ali socio-ekonomski namen (npr. stanovanjski, industrijski, trgovinski, kmetijski, gozdni, rekreacijski).

6. Zdravje ljudi in njihova varnost

Geografska razporeditev pojavljanja bolezni, povezanih neposredno (epidemije, širjenje bolezni, učinki na zdravje zaradi okoljskega stresa, onesnaženost zraka, kemikalije, tanjšanje ozonskega plašča, hrup itd.) ali posredno (hrana, genetsko spremenjeni organizmi, stres itd.) s kakovostjo okolja.

7. Vladna služba in naprave za nadzor okolja

Mesta za vladne storitve, lokacija bolnišnic in kraji zdravljenja, šole, otroški vrtci itd. Vključene so odplake, odpadki in energetske naprave, proizvodna mesta in naprave za nadzor okolja

8. Proizvodni in industrijski objekti

Mesta industrijske proizvodnje Vključujejo naprave za odvzemanje vode, rudnike, skladišča.

9. Kmetijski in ribogojški objekti

Kmetijska oprema in proizvodni objekti (vključno z irigacijskimi sistemi, toplimi gredami in hlevi).

10. Porazdelitev prebivalstva – demografija

Geografska porazdelitev ljudi, zbranih po koordinatah, regiji, upravni enoti ali drugi analitični enoti.

11. Cone upravljanja območja/omejitev/urejevanja in poročevalske enote

Območja se upravljajo, urejajo ali uporabljajo za poročanje na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Vključuje odlagališča odpadkov, omejena območja okrog virov pitne vode, cone, občutljive na nitrato, urejene plovne poti po morju ali velikih kopenskih vodah, območja OSPAR za odlaganje odpadkov, cone z omejitvijo hrupa, območja, kjer je potrebno dovoljenje za iskanje rud in rudarjenje, predele porečja, poročevalske enote OSPAR in območja upravljanja obale.

12. Cone naravnega tveganja

Ranljiva območja, značilna po naravnih tveganjih (vsi atmosferski, hidrološki, seizmični, vulkanski pojavi in požari, ki zaradi svoje lokacije, resnosti in pogostosti lahko resno ogrozijo družbo), npr. poplave, drsenje tal, plazovi, gozdni požari, potresi, vulkanski izbruhi.

13. Atmosferski pogoji

Fizični pogoji v atmosferi Vključujejo prostorske podatke, ki temeljijo na merjenjih, na vzorcih ali na kombinaciji vzorcev in merilne lokacije.

14. Meteorološke geografske značilnosti

Vremenske razmere in njihova merjenja; padavine, temperatura, evapotranspiracija, hitrost in smer vetra.

15. Oceanografske geografske značilnosti

Naravno stanje oceanov (tokovi, slanost, višina valov itd.)

16. Morske regije

Naravno stanje morij in slanih vodnih teles, razdeljenih v regije in podregije s skupnimi značilnostmi

17. Biogeografske regije

Območja z relativno homogenimi ekološkimi razmerami s skupnimi značilnostmi

18. Habitati in biotopi

Geografska območja, značilna po posebnih ekoloških razmerah, in ki fizično omogočajo organizmom, da tam živijo. Vključujejo kopenska ali vodna območja, ki se razlikujejo po popolnoma naravnih ali polnaravnih geografskih, abiotskih in biotskih značilnostih. Vključujejo majhne značilnosti podeželske pokrajine – žive meje, potoki itd.

19. Razdelitev vrst

Geografska porazdelitev pojavljanja živalskih in rastlinskih vrst, zbranih po koordinatah, regiji, upravni enoti ali drugi analitični enoti.